

dne 22. března 1920 č. R II 38/20—1, usnesl nejvyšší soud takto:

Dovolací rekurs vrací se stěžovatelkám k rukou jejich vykázaného zástupce s poukazem, aby podání to, připouje původní spis, předložil znova ve státním jazyku (českém), u soudu stolice prvé do 8 dnů ode dne doručení počítaje, jinak by, kdyby v uvedeně lhůtě předloženo bylo nezměněno aneb v jazyku sice státním avšak bez připojení původního podání, odmítnuto bylo jako k úřednímu jednání se nehodící, po případě kdyby příkazu danému bylo sice vyhověno, avšak opožděně, počítán byl den podání podle dne, kdy nově bylo předloženo.

Odůvodnění: I když se nezkoumá, jsou-li žadatelky příslušnicemi československého státu, ač ochrana národních menšin v ohledu užívání jejich jazyka, zaručuje se pouze československým státním občanům, z kteréhož důvodu také § 2. jaz. zák. dovolává se smlouvy St. Germainské, neodpovídá podání jejich, jsouc psáno v jazyku nikoliv státním, nýbrž německém, předpisu § 1. zák. ze dne 29. února 1920 čís. 122 sb. z. a n., poněvadž tu není výjimky pro použití tohoto jazyka v § 2. cit. zák. stanovené.

Ochrana menšin jiného než státního jazyka ve státu československém neřídí se jen národností státního občana, nýbrž i povahou okresu, v němž nalézá se soud pro záležitost, o níž se jedná, příslušný. Jen tehdy, obývá-li v okrese tomto k vyřízení určité záležitosti povoleného soudu podle posledního soupisu lidu alespoň 20% čl. státních občanů téhož jiného jazyka než jazyka státního, jsou podle § 2. zákona ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. soudy povinny, přijímat od příslušníků jazyka této menšiny podání sepsaná v jejich jazyku.

Poněvadž záležitost, o kterou jde, projednával se u zemského soudu v Praze, který byl pro toto řízení k návrhu první stěžovatelky, vedle § 31. j. n. delegován, čímž důvod místní jeho příslušnosti založen a soud ten jest v obvodu obce Velké Prahy, v níž dle posledního soupisu lidu neobývá 20% československých občanů německého jazyka, mělo podání označené stěžovatelkami jako dovolací rekurs, sepsáno býti v jazyku českém jako jazyku státním, má-li přejato a vyřízeno býti.

Pokleský jazykové jsou zajisté vady formální i slušelo proto podání za použití analogie § 85. c. ř. s. podatelkám vrátiti k opravě, s poukazem shora uvedeným. Poněvadž revisní rekurs vázán byl lhůtou, slušelo k reprodukci jeho po provedené opravě stanoviti novou lhůtu, jejíž nedodržení mělo by za následek, že by k podání mohlo býti přihlíženo tak, jako by se bylo stalo v den, kterého nejprve došlo. Kdyby pak poukazy vyhověno nebylo vůbec, pokládalo by se za to, že revisní rekurs nebyl ani podán, kdyby bylo sice podání znova včas předloženo, avšak neopravené nebo opravené sice však bez připojení původního spisu, muselo by býti v obou případech odmítnuto jako k úřednímu jednání se nehodící, poněvadž neodpovídalo by předpisem jazykovým, pokud se týče proto, že nedala by se totožnost obsahu opraveného podání s obsahem podání původního zjistiti.

Soudu stolice prvé se ukládá, aby, kdyby podání nebylo reprodukováno, projíti lhůtu stanovené sem oznámil.

V Praze, dne 21. června 1920. r. z. s. —1.

Jak dalece jest přípustný rekurs proti zrušovacímu usnesení odvolacího soudu dle § 519. č. 2. c. ř. s.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 11. května 1920 RI 263/20.)

Rekurs vznesený žalobcem do usnesení krajského soudu v Hr. Králové jako soudu odvolacího (Bc. I 19/20), jímž byl rozhodčí nálež lidového soudu cenového při okr. soudu v Hr. Králové (Lc 4/19) k odvolání žalovaného jako zmatečný zrušen a věc odkázána zpět na soud stolice první k novému rozhodnutí, byl nejvyšším soudem jako nepřípustný odmítnut.

Důvody: Rekurs žalobcův směřuje proti usnesení soudu odvolacího, jímž rozhodčí nálež lidového soudu cenového (nastupující podle § 9. zák. ze dne 28. května 1919 č. 299 sb. z. a nař. na místo rozsudku) pro zmatečnost dle § 477. č. 9 c. ř. s. byl zrušen a věc odkázána zpět na soud první stolice k novému rozhodnutí, při čemž bylo v důvodech zrušovacího usnesení zároveň příkázáno soudu procesnímu, aby za tím účelem do případě i podrobněji na přetřes vzal rozhodné okolnosti a doplnil důkazy — tedy znova věc projednal.

Soud dovolací položil si především otázku, je-li rekurs do usnesení soudu odvolacího podle § 519. c. ř. s. přípustný. K otázce té odpověděl záporně, uvážív toto:

Praxe soudní byla dosud za jedno v tom, že ustanovení § 519. č. 2 c. ř. s. má místo jen tehdy, byla-li zároveň žaloba odmítnuta, kdežto vrácena-li věc do první stolice, jest dle § 479. I c. ř. s. rekurs proti usnesení odvolacího soudu dopuštěn jen tehdy, bylo-li v usnesení odvolacího soudu zároveň vysloveno, že teprve, až usnesení to dojde moci práva, má se řízení v první stolici zahájit nebo dále prováděti. Pozornosti nejvyššího soudu nešlo, že proti řečenému výkladu § 519. č. 2 c. ř. s. ozvaly se hlasy zajisté velice závažné. (Ott: Soustavný úvod III 68, Hora: Odvolání 137 a násl., Otto: Sborník věd právních a státních XVI. seš. 1. str. 90, Klein: Vorlesungen str. 274 a násl., Wachtel 475 — § 519, pozn. 4, 5, 6.) Jakkoli vysoce pozoruhodné a důmyslné jsou důvody těch, kdož zastávají právní názor, že v případech § 519. č. 2 c. ř. s. přípustným jest rekurs bez všelikého omezení, přece nejvyšší soud nemá dostatečné příčiny, by, vykládaje toto zákonné ustanovení, dal se oproti posavadní jednotné judikatuře cestou opačnou.

Jest ovšem pravda, že doslov § 519. č. 2 c. ř. s. svědčí pro výklad, že v těchto případech dopouští se rekurs bez všelikého omezení. Než předpis § 519. č. 2 c. ř. s. nutno vykládati v souvislosti s ustanovením § 479. I c. ř. s. a, tomu-li tak, nebylo třeba, aby zákonodárce v § 519. č. 2 c. ř. s. znova opakoval to, co řečeno bylo již v § 479. I c. ř. s. Arcit snaží se zastanci opačného výkladu dovésti, že ustanovením § 479. I c. ř. s. upraven částečnou modifikací § 524. II c. ř. s. pouze odkládá účinek rekursu, kdežto otázka přípustnosti rekursu řešena prý teprve ustanovením § 519. č. 2 c. ř. s. Naproti tomu dlužno uvážiti, že zákon jak v § 479. I c. ř. s. tak i v § 519. č. 3 c. ř. s. doslova stejně se vyjadřuje. Není-li tudíž nutkavé příčiny, nutno míti za to, že zákonodárce tímže doslovem totéž zamýšlel vyjádřiti. Tohoto důsledku nepřipouští opačné mínění, přiznávajíc doložce § 479. I c. ř. s. význam pouze v otázce vykonatelnosti zrušovacího usnesení, téže doložce § 519. č. 3 c. ř. s. však význam i v otázce přípustnosti rekursu. Tento výklad, nenalézající jinak opory v zákoně, bylo by na nejvyšší lze opřítí o různé zařazení jednak předpisu § 479. I, jednak předpisu § 519. č. 3 c. ř. s. v soustavě zákona. Tento důvod nejví se však postačitelým, by tímž slovům zákonodárce podkládal se pokaždé jiný smysl a dosah. Proti takovému výkladu mluví zákon sám v § 499. III. c. ř. s. Máje zde na oběh jak případy § 494. c. ř. s. tak případy § 496. c. ř. s. praví zákon, že co do zahájení nového jednání dlužno použití předpisu § 479. c. ř. s. Ze by zákon co do významu doložky § 479. I c. ř. s. chtěl zde rozeznávati mezi případy § 494. c. ř. s., rovnajícími se případům § 478. a případy § 496. c. ř. s. nelze zajisté ze zákona dovésti. A má-li doložka, pojatá do usnesení dle § 496. c. ř. s. též význam a dosah, jako táž doložka dle § 479. I c. ř. s., pak nelze seznati, proč by pojednou obdržela jiný význam v § 519. č. 3 c. ř. s., kamž přece případy § 496. c. ř. s. po výtece spadají. Ze zákon o § 479. v § 519. č. 2 c. ř. s. se nezmiňuje, kdežto v § 519. č. 3 c. ř. s. doložku § 479. I c. ř. s. opakuje, je vysvětlitelno tím, že § 479. c. ř. s. jedná ex professo jen o zmatečnosti, § 499. III. c. ř. s. jak o případech zmatečnosti tak o případech § 496. c. ř. s., pročž bylo doporučitelné, by v § 519. č. 3 c. ř. s. doložka § 479. I. (§ 499. III.) c. ř. s. byla ještě zvláště opakována. Trvá-li se na systematické zákona, kví oprávněnost odvolacího soudu, by do usnesení dle § 496. c. ř. s. pojal doložku, o níž je řeč v předpisu § 499. III. c. ř. s. a má proto tato doložka i v případech § 496., spadajících pod hledisko § 519. č. 3 c. ř. s. též význam a dosah a platí co do otázky nařikatelnosti výhrady totéž, co řečeno v § 479. I c. ř. s. Ježto pak doložka dle § 499. III. c. ř. s. má v případech § 496. c. ř. s. vliv i na přípustnost rekursu, jeví též vliv i na přípustnost rekursu v případech § 479. I. (494.) c. ř. s. Po naznačené cestě nutno tudíž dospěti k výkladu, že doložkou § 479. I. (§§ 494., 499. III.) právě tak, jako doložkou § 496. (§ 499. III.) c. ř. s., opakovanou pro tyto případy ještě k vůli jasnosti v § 519. č. 3 c. ř. s., jednak podmíněna jest přípustnost rekursu, jednak modifikací § 524. II. c. ř. s. upravena vykonatelnost zrušovacího usnesení. Arcit vymykají se z těchto případů případy, kde nejen vyslovena zmatečnost, nýbrž zároveň odmítnuta žaloba, poněvadž na posléz řečené případy § 479. I c. ř. s. se nehodí, jeho omezení tudíž pro přípustnost rekursu dle § 519. č. 2 c. ř. s. přirozeně neplatí. Tím jest odmítací usnesení ospravedlněno.

Dr. Kasper.